การเปรียบเทียบพัฒนาการด้านความจำเกี่ยวกับตำแหน่งของวัตถุที่ถูกซ่อนไว้ของทารกอายุ 9 เดือน ระหว่างทารกที่คลอดครบกำหนดและทารกที่คลอดก่อนกำหนด

นางสาว พัชราวลัย เวทศักดิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาจิตวิทยา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2538

ISBN. 974-631-930-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16884194

A COMPARISON OF THE DEVELOPMENT OF MEMORY OF HIDDEN OBJECT POSITION BETWEEN NINE MONTHS OLD FULLTERM INFANTS AND PREMATURE INFANTS

Miss Patcharawalai Wethasak

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Psychology
Graduate School
Chulalongkorn University
1995

ISBN. 974-631-930-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบพัฒนาการทางด้านความจำเกี่ยวกับตำแหน่งของวัตถุที่ถูกซ่อนไว้ของทารกอายุ 9 เดือน ระหว่างทารกที่คลอดครบกำหนดและทารกที่คลอดก่อนกำหนด

โดย นางสาว พัชราวลัย เวทศักดิ์

ภาควิชา จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ถุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

พัชราวลัย เวทศักดิ์ : การเปรียบเทียบพัฒนาการด้านความจำเกี่ยวกับตำแหน่งของวัตถุที่ถูกซ่อนไว้ ของทารกอายุ 9 เดือน ระหว่างทารกที่คลอดครบกำหนดและทารกที่คลอดก่อนกำหนด (A comparison of the development of memory of hidden object positions between nine months old fullterm infants and premature infants) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์, 90 หน้า. ISBN 974-631-930-2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านความจำเกี่ยวกับตำแหน่งของวัตถุที่ถูกซ่อนไว้ของทารกอายุ 9 เดือน ระหว่างทารกที่คลอดครบกำหนดและทารกที่คลอดก่อนกำหนด

กลุ่มตัวอย่างเป็นทารก อายุ 9 เดือน คลอดครบกำหนด น้ำหนักแรกคลอด ตั้งแต่ 2,500 กรัม ขึ้นไป จำนวน 30 คน และคลอดก่อนกำหนดน้ำหนักแรกคลอดน้อยกว่า 2,500 กรัม จำนวน 30 คน จาก คลินิคสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 6 จังหวัดขอนแก่น โดยดำเนินการทดลองเป็นรายบุคคล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบไคสแควร์ และการทดสอบพิชเชอร์ เอ็กแซค พร้อบแบบบิลิตี้

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทารกคลอดครบกำหนด ที่มีอายุ 9 เดือน มีความสามารถผ่านการทดสอบด้านความจำเกี่ยวกับตำแหน่งของวัตถุที่ถูกซ่อนไว้ได้มากกว่า ทารกคลอดก่อนกำหนดในระดับอายุเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 เมื่อให้ค้นหาวัตถุในทันที

2. ทารกคลอดครบกำหนดและทารกคลอดก่อนกำหนด ที่มีอายุ 9 เดือน มีความสามารถผ่านการทดสอบด้านความจำเกี่ยวกับตำแหน่งของวัตถุที่ถูกซ่อนไว้เมื่อยืดระยะเวลาออกไป ได้ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา จิตวิทยา ลายมือชื่อนิสิต .....

สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ปีการศึกษา 2537 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C542872 : MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY
KEY WORD: MEMORY DEVELOPMENT / OBJECT'S POSITION / FULLTERM INFANT / PREMATURE INFANT
PATCHARAVALAI WETHASAK : A COMPARISON OF DEVELOPMENT OF MEMORY OF HIDDEN OBJECT POSITIONS BETWEEN NINE MONTHS OLD FULLTERM INFANTS AND PREMATURE INFANTS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PENPILAI RITHAKANANONE, Ph.D. 90 pp. ISBN 974-631-930-2

The purpose of this research was to compare the development of memory of hidden object positions between nine months old fullterm infants and premature infants.

Subjects were 30 nine months old fullterm infants whose body weight at birth was more than 2,500 gms. and 30 nine months old premature infants whose body weight at birth was less than 2,500 gms. They were selected from the Well Baby Clinic at Srinagarind hospital, Faculty of Medicine, Khonkaen University and khonkaen province's 6th Division Health Promotion Center. The infants individually tested. The data were analysed by using the Chi-square test and Fisher Exact Probability test.

Result show that:

1. Nine months old fullterm infants showed significantly more capacity to pass the memory test of hidden object positions than nine months old premature infants in the nodelay condition ($p<.05$).
2. Nine months old fullterm infants and premature infants showed no significant difference in passing the memory test of hidden object position in the delay condition ($p<.05$).

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา จิตวิทยา ลายมือชื่อนิสิต .....

สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ปีการศึกษา 2537 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ให้ความรู้ ข้อคิดและแนวทางต่าง ๆ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ในการทำวิทยานิพนธ์ ทุกขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย อีกทั้ง ได้ให้ทั้งเวลาและกำลังใจ เป็นที่ปรึกษาแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกทราบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต ที่ได้กรุณาให้กำลังใจและให้คำแนะนำด้านระเบียบวิธีวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก ศรีสุโข ที่กรุณาให้คำแนะนำการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือและแก้ไข ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ประจำคลินิคสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลศรีนครินทร์ และศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 6 ขอนแก่น ทุกท่านที่ได้อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล ตลอดจนผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี และขอขอบคุณผู้ช่วยวิจัยทุกคน ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจนสำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ จิตวิทยาพัฒนาการ'35 ทุก ๆ คนที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ คำปรึกษา และให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ขอขอบคุณ คุณทวนทอง พัฒธะโร เพื่อนที่คอยให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาอย่างดีมาโดยตลอด ขอขอบคุณ คุณจีรภา สิมะจารึก ที่ช่วยเหลือในการพิมพ์ ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะ และแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่เป็นกำลังใจ สนับสนุนส่งเสริมผู้วิจัยอย่างดียิ่ง และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่สนับสนุนเงินทุนบางส่วนในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

พัชราวลัย เวทศักดิ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

สารบัญตาราง ..... ฌ

สารบัญแผนภูมิ ..... ญ

สารบัญภาพ ..... ฏ

บทที่

1. บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

แนวคิด ทฤษฎี 4

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 28

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 37

สมมติฐานในการวิจัย 38

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย 38

ตัวแปรในการวิจัย 38

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 39

2. วิธีการดำเนินการวิจัย 40

กลุ่มตัวอย่าง 40

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 41

วิธีการดำเนินการวิจัย 43

การวิเคราะห์ข้อมูล 50

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 51

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4. การอภิปรายผล 58
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ 64
รายการอ้างอิง 70
ภาคผนวก 75
ภาคผนวก ก 76
ภาคผนวก ข 79
ภาคผนวก ค 88
ประวัติผู้เขียน 90

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่ หน้า

1. ตำแหน่งที่ซ่อนของเล่นในการทดสอบทั้งหมด 9 ครั้ง ในทารก 1 คน 45
2. การบันทึกผลการค้นหาของเล่นในการทดลอง ทั้ง 9 ครั้ง ต่อช่วงเวลา ในทารก 1 คน..... 47
3. จำนวนทารกที่ค้นหาของเล่นได้ถูกต้อง และทารกที่พบความผิดพลาด ในการค้นหาของเล่นในแต่ละช่วงเวลา..... 48
4. จำนวนทารกคลอดครบกำหนด และทารกคลอดก่อนกำหนด ต่อผลการค้นหาของเล่น ในแต่ละช่วงเวลา..... 48
5. เปรียบเทียบการสังเกตของผู้สังเกต 2 คน ที่ใช้กับทารก 1 คน..... 49
6. จำนวนทารกคลอดครบกำหนดและทารกคลอดก่อนกำหนด ที่จำตำแหน่งของวัตถุที่ถูกซ่อนไว้ภายใน 0 วินาที และเมื่อยืดระยะเวลาออกไป..... 52
7. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่าง ของความถี่ของจำนวนทารกคลอดครบกำหนด และทารกคลอดก่อนกำหนด ที่ค้นหาวัตถุที่ถูกซ่อนไว้ จำแนกตามความถูกต้อง และความผิดพลาด ภายใน 0 วินาที..... 54
8. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความถี่ ของจำนวนทารกคลอดครบกำหนด และทารกคลอดก่อนกำหนด ที่ค้นหาวัตถุที่ถูกซ่อนไว้ จำแนกตามความถูกต้อง และความผิดพลาด เมื่อยืดระยะเวลาออกไป 2 วินาที..... 55
9. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่าง ของความถี่ของจำนวนทารกคลอดครบกำหนด และทารกคลอดก่อนกำหนด ที่ค้นหาวัตถุที่ถูกซ่อนไว้ จำแนกตามความถูกต้อง และความผิดพลาด ภายใน 4 วินาที..... 56

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ หน้า

1. แผนภูมิแท่งเปรียบเทียบ จำนวนทารกคลอดครบกำหนด และทารกคลอดก่อนกำหนด ที่ค้นหาวัตถุที่ถูกซ่อนไว้ ได้ถูกต้อง ใน 0 วินาที และเมื่อยืดระยะเวลาออกไป..... 53

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่ หน้า

1. แสดงโมเดลของการดูดซึมเข้าสู่โครงสร้าง และการปรับโครงสร้าง ในพัฒนาการทางพุทธิปัญญา..... 5
2. แสดงกล่องเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบ..... 41

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย